

ת"פ 15258/04 - אורי כהן נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 16-04-15258 מדינת ישראל נ' כהן

בפני כבוד השופט זיו אריאלי
אורי כהן
מבקש (הנאשם)
נגד
מדינת ישראל
משיבה (המאשימה)

החלטה

בפני בקשה לעיון בחומר חקירה, לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי.

כתב האישום וטענות הצדדים:

1. נגד המבקש הוגש כתב אישום המיחס לו עבירות תקיפה הגרמת חבלה של ממש, איומים ונכבה. על פי הנטען בכתב האישום, העבירות המיחסות למבקש בוצעו נגד המטלון, שכנה של אחות המבקש. בין המבקש לבין האחות קיימ סכסוך. בכתב האישום נטען כי בבוקר יומם 22.4.15 יצא המטלון צו למניעת הטרדה מאימה נגד המבקש וכן כנגד בעלہ של אחותו.

באותה יום, בשעות הצהרים, הבחן המבקש במטلون כשהוא נושא במוניות. המבקש חסם את נתיב נסיעת המונית, ניגש למקום מושבו של המטלון, ואיים על המטלון כי אם לא יבטל את הצו - ימות. בהמשך החל להכות את המטלון, סטר לו בפניו והלם בו באגרופים. המבקש ניסה לגרום את המטלון אל מחוץ לרכב, תוך שהוא בועט במטلون וגורם לקרע בחולצתו. המבקש שלף בכוח שני מכשירי טלפון שהיו תפוסים במוות מכנסיו של המטלון, ונטל אותם עמו.

2. בישיבה מיום 17.1.31 ניתנה תשובה המבקש לכתב האישום. לאור כפירתו של המבקש בכתב האישום, נקבע התייך לשמיית ראיות לימים 12.6.17 - 18.6.17.

3. ביום 14.2.17 הגיע המבקש בקשה לעיון בחומר החקירה, במסגרת עתר להעbir לעיונו את גילין הרישום הפלילי של המטלון. בבקשתה נטען כי המבקש קשור את עצמו לאירוע כבר במהלך חקירותיו
עמוד 1

במשטרת, אולם ציין בחקירהתו כי קדמו לאירוע התגיריות המתלונן. עוד ציין המבוקש בחקירותו כי המתלונן הוא טובע סדרתי. בנוסף, נטען כי במהלך עימות בין המבוקש לבין המתלונן, טען המבוקש כי עבר התעללות מינית מצד המתלונן, בעת שהוא קטין. בעקבות טענות אלו אף הגיע תלונה נגד המתלונן (אם כי, לטענותו, תלונתו נסגרה מחמת התישנות).

4. לטענת המבוקש, המידע המבוקש רלבנטי לשם בחינת מהימנות המתלונן. ככל שילה בסיס לטענות המבוקש בדבר הפגיעה המינית ורצון המתלונן להרטיע את המבוקש מלזהיר אחרים בדבר מסוכנותו של המתלונן - יהיה בכך כדי להשילך על מהימנותם של השנאים. כך, לטענת המבוקש, גם אם יתברר כי יש בסיס לטענת המבוקש כי המתלונן ניסה לפגוע מינית בקטינים אחרים והוא מעורב בתלונות הדדיות עם שכנים אחרים.

5. המשיבה מתנגדת לבקשה. לטענתה המבוקש מודה במיוחס לו ואף מסביר כיצד תקף את המתלונן. משכך, הרי ששאלת מהימנות המבוקש/ המתלונן - אינה רלבנטית. טענות המבוקש אין מלמדות כי לעברו הפלילי של המתלונן יש רלבנטיות וזיקה לאירועים מסוימים כתוב האישום. ב"כ המשיבה הפנתה לבש"פ 14/1408 בעניין פלוני, שם נקבע כי תיקים סגורים אינם בבחינת חומר חקירה, וזאת אף אם המידע עשוי להיות רלבנטי להגנה.

דין והכרעה:

6. זכות העיון בחומר חקירה הוכרה כזכות מרכזית בהליך פלילי. בית המשפט חוזר ופסק כי אין לפרשות מונח זה באופן דזוקני. עם זאת, אין משמעות הדבר כי יש לאפשר את הרחבת זכות העיון בחומר חקירה גם לחמורים שהרלבנטיות שלהם היא רחוקה ושולית. כפי שנקבע לא אחת, תכליתה של זכות העיון בחומר החקירה היא לאפשר לנאים הזדמנויות נאותה להוכיח את הגנתו ולממש את זכותו להליך הוגן.

7. הפרשנות המרחיבת למונח "חומר חקירה" יושמה בפסקת בתי המשפט השונים, באופן שחומר הקשור - במישרין או בעקבותיו - לאשמה, וכן גליירעה העובדתית הנפרשת בכתב האישום, יהווה 'חומר חקירה'. השימוש המרחיב לפירוש המונח "חומר חקירה" הביאה את בתי המשפט שוב ושוב לכלול תחת מונח זה גם מקרים שבהם הרלוונטיות של החומר שבמחלוקת להגנתו של הנאשם, אינה מובהקת, או כאשר החומר המבוקש אינו קשור במישרין לאישומים המיוחסים לוותו נאשם (ר' למשל בש"פ 12/8406 פלוני ב' מדינת ישראל (3.12.2012); בג"ץ 04/9264 מדינת ישראל ב' בית משפט השלום בירושלים, פ"ד ס(1) 360 (2005)).

8. עם זאת, הגדרה רחבה מדי למונח "חומר חקירה", אינה רצiosa. כך למשל, נקבע כי אין לכלול בחומר החקירה ראיות בעלות רלוונטיות בחוקה ושולית, בהקשר לכתב האישום, ואין להתייחס "مسעות דיג" ספקולטיביים אחר חומר ראיות (ר' למשל בש"פ 14/1993 יוסף נ' מדינת ישראל (23.4.2014);

בש"פ 4508/15 סבג נ' מדינת ישראל (9.7.2015)).

9. לפיך, נקבע כי על נאשם להציג על קיומו של "יסוד של ממש" לטענתו, כי החומר המבוקש יתרום להגנתו. תקווה ספקולטיבית אינה עומדת אחר דרישת ה"יסוד של ממש" (בש"פ 14/5857 שטרום נ' מדינת ישראל (18.11.2014); בש"פ 8397/12 חטיב נ' מדינת ישראל (28.11.2012)). בהקשר זה יש לזכור, כי העברת חומרם לעין נאשם לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי - פוגעת לא פעם באינטרסים או בזכיות של צדדים שלישיים. על פי רוב, הזכות הראשונה הנפגעת במצבים מסווגים זהה האישום הזכות לפרטיות. לפיך נקבע, כי במקרים בהם החומרם המבוקשים אינם מצויים **בליבת האישום** ואינם נוגעים לו ישירות, הרי שעל בית המשפט לעורק איזון בין זכויותו של הנאשם להיליך הוגן לבין זכויותיהם של הצדדים השלישיים. וככל שהזיקה בין החומר המבוקש לבין צורכי הגנתו של הנאשם, רוחקה יותר, כך יגבר המשקל הניתן לשיקולים נוספים אחרים (בש"פ 14/8500 פאהום נ' מדינת ישראל (28.12.2014); בש"פ 13/5320 מולקנדוב נ' מדינת ישראל (18.8.2013); בש"פ 13/8252 מדינת ישראל נ' שיינר (23.1.2014)).

10. אשר לזכות לעין בתייקי חקירה בעניינים של עדים - לא ניתן לקבוע באופן גורף כי אין מקום להעביר לנאשם תיק חקירה בעניינו של עד המעד נגדו (ר' למשל בש"פ 08/3099 אברהמי נ' מדינת ישראל, (23.2.3009)).

עם זאת, כפי שנקבע למשל בבג"ץ 233/85 אל הוזיל נ' משטרת ישראל (פ"ד לט(4) 129) - "מרחב התמرون" בעניין זה מוגבל, לאור תחולת הכלל בדבר "סופיות תשוביתו של עד ביחס לעניינים צדדיים". מטבע הדברים, לא ניתן היה לקים "משפט" נוסף בעניין אותם אירועים, אשר אינם חלק מההירוע עליו ניתן המבוקש את הדין.

11. מקום בו מדובר בתיקים **סגורים** (זהינו תיקים אשר נסגרו בגיןוק של העדר ראיות מספיקות, העדר אינטרס לציבור, או תיקים שההילכים בהם עוכבו) - הרי שמשמעות מידע בנוגע לתיקים אלה מוסדרת בחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, תשמ"א-1981. סעיף 11א' לחוק זה קובע כי מידע אודות תיקים סגורים ימסר רק **ל גופים המפורטים בתוספת השלישית לחוק**. בית המשפט והנאשם בהיליך פלילי אינם נמנים על הגופים המפורטים בתוספת השלישית.

משכך, הרי שמתבקשת לכואורה המסקנה כי סעיף 74 לחוק בתי המשפט אינו חוסה על בקשנות לעין בתיקים סגורים. ראה בהקשר זה עמדת כב' השופט ברילנר בש"פ 5881/06 בኒזרי נ' מדינת ישראל; ור' גם עמדת כב' השופט סולברג בש"פ 14/1408 פלוני נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 14.4.2014) לעומת זאת, ראו עמדתו השונה של כב' השופט עמית בש"פ 13/5535 שמישולשוויל נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 15.8.2013), וכן עמדת כב' השופט מלצר בש"פ 08/3099 אברהמי נ' מדינת ישראל, (23.3.2009).

- .12. עדות שונות אלו הוכרעו, במידה רבה, ב文书 8815/15 סעדי ממדינת ישראל (10.5.2016), שם נקבע - בהרכב של שלושה שופטים - כי בכלל, מסורה לבית המשפט הסמכות לדון בבקשת לעוון בחומר חקירה (לפי סעיף 74 לחס"פ) גם בגין אשר מוטל עליו חיסין, ואולם על בית המשפט לעשות שימוש בסמכות זו בזהירות ובאופן מודן. נקבע, כי דרך המלך אינה בבקשת לעוון בחומר חקירה, אלא בדרך של הגשת בקשה לפי סעיף 108 לחס"פ, והדברים נכונים ביותר שאת מקום בו חשיפת החומר האמור תפגע בזכויות צדדים שלישיים.
- .13. שקולל נתונים אלו, במיוחד לאחר שעינתי בಗילוון הרישום הפלילי בעניינו של המתلون, הביאני לכל מסקנה כי דין הבקשת להידוחות. דעתו היא, במיוחד לאור החלטת בית המשפט העליון בעניין סעד הנ"ל, כי בית המשפטאמין מסורה סמכות לדון בבקשת שעינינה עיוון בתיקים סגורים, אולם יש לעשות שימוש זהיר בסמכות זו, ולהשאירה למקרים מיוחדים ומתאיימים. עניינה של בקשה זו אינו בכלל, לדעתו, במסגרת אותם מקרים מיוחדים.
- .14. הרלבנטיות של הרישום הפלילי בעניינו של המתلون [וככל שהקיים כאלה - גם התייקים הסגורים בהם מעוניין המבקש לעוון] - הינה רוחקה יחסית, ושולית. אף לו הייתה נוקט בפרשנות מרוחיבה ביותר של המונח "חומר חקירה", סבורני כי לא ניתן למצוא רלבנטיות בין עבירות מין שביצע (לטענת המבקש!) המתلون בקטינים או חקירות בדבר תלונות כאמור, לבין האישום עליו נוטן המבקש את הדיון. יודגש כי אף המבקש עצמו לא קשור בחקירותיו במשטרתו בין איורע האלים נגד המתلون (איורע אותו הוא אינו מכחיש) לבין הטענה אותה הוא מעלה כו"ם, כי המתلون פגע בו מינית.
- .15. אין במשמעות זו, כמובן, כדי לסתום את הגולל על האפשרות הנתונה למבקש לפנות לקבלת המסמכים והתייקים המבוקשים במסגרת הליך אחר (קרי: במסגרת סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי).
- .16. סוף דבר, הבקשת נדחתה.

תיק החקירה יוחזר למבקש.

ניתנה היום, כ"א אדר תשע"ז, 19 מץ 2017, בהעדך
הצדדים.